

UCHWAŁA
Komisji Habilitacyjnej

z dnia 26 września 2024 roku

**w sprawie opinii dotyczącej nadania dr Joannie Ulatowskiej stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia**

Na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr 37 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 26 września 2023 r. w sprawie sposobu postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Komisja Habilitacyjna postanawia, co następuje:

§ 1

1. Wyraża się pozytywną opinię w sprawie nadania dr Joannie Ulatowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia.

§ 2

Uchwała Komisji wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Po zapoznaniu się z dokumentacją postępowania w sprawie nadania dr Joannie Ulatowskiej stopnia doktora habilitowanego, w tym recenzjami, z których wszystkie cztery są pozytywne, oraz po przeprowadzeniu kolokwium habilitacyjnego, Komisja Habilitacyjna stwierdziła, że kandydatka posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny.

Jako swoje główne osiągnięcia naukowe stanowiące podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego doktor Ulatowska wskazała cykl publikacji zatytułowany „Indywidualne i proceduralne czynniki związane z procesem oceny szczerości”. Osiągnięcie to złożone jest z 12 artykułów i jednego rozdziału. W dziewięciu składających się na osiągnięcie pozycjach, Habilitantka jest jedyną autorką. Pozostałe cztery prace zostały przygotowane we współpracy, przy czym w trzech z nich Habilitantka jest pierwszą autorką.

Komisja habilitacyjna szczegółowo zapoznała się przed swoim posiedzeniem z czterema recenzjami dorobku i osiągnięć kandydatki do stopnia naukowego doktora habilitowanego. We wszystkich czterech recenzjach pojawiły się jednoznaczne deklaracje opiniodawców, wskazujące na to, że ich zdaniem dr Joanna Ulatowska posiada osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny „psychologia”.

I tak:

Dr hab. Monika Wróbel uważa, że, osiągnięcie naukowe dr Ulatowskiej stanowi przykład spójnego, dociekliwego eksplorowania tematu rozpoznawania kłamstwa (czy szerzej: procesu oceniania cudzej szczerości), z uwzględnieniem szeregu zmiennych moderujących. Choć Recenzentka zastrzega, że wchodzące w skład cyklu publikacje nie są wolne od szeregu usterek, często narzucających ostrożność w interpretacji uzyskiwanych przez Habilitantkę i jej współpracowników i współpracowniczek wyników, a strategię publikacyjną cechuje bardzo duże rozdrobnienie, to jednocześnie nie ulega wątpliwości, że dr Ulatowska bardzo dobrze porusza się w obszarze, którego dotyczy jej osiągnięcie, a sam cykl artykułów stanowi znaczny wkład w rozumienie tego, jak przebiega dokonywanie ocen na temat cudzej szczerości i jakie są warunki graniczne tego procesu. Tym samym osiągnięcie naukowe dr Ulatowskiej w wystarczającym stopniu spełnia wymogi ustawowe.

Dr hab. Wojciech Cwalina wprawdzie polemizuje z niektórymi tezami i konkluzjami habilitantki (zwłaszcza dotyczącymi trafności w ocenianiu, że ktoś inny kłamie czy oszukuje), ale stwierdza, że jest przekonany o wartości naukowej badań dr Joanny Ulatowskiej nad czynnikami, które mogą wpływać na formowanie sądów o szczerości innych ludzi. Nie ma w związku z tym wątpliwości co do tego, że przedstawiony przez dr Joannę Ulatowską cykl tematycznie powiązanych publikacji naukowych zatytułowany „Indywidualne i proceduralne czynniki związane z procesem oceny szczerości” spełnia kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2b *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*

Dr hab. Piotr Szarota cykl badań przedstawionych przez habilitantkę ocenia jako spójny, zwracając uwagę, że analizie poddane zostały następujące aspekty: 1) przekonania na temat zachowań związanych z kłamaniami a trafność oceny szczerości, 2) trafność oceny szczerości a czynniki indywidualne, np. doświadczenie zawodowe oraz 3) trafność w odróżnianiu osób mówiących prawdę od kłamiących a czynniki proceduralne (np. metoda oceny szczerości). Choć wyniki tych badań nie zawsze okazywały się konkluzywne, a odkryte zależności przeważnie są dosyć słabe lub pozostają na poziomie tendencji, recenzent stwierdza, że ocenia przedłożony cykl publikacji pozytywnie (przy czym szczególnie wartościowe, zdaniem Recenzenta są prace z ostatnich lat).

Prof. dr hab. Roman Polczyk choć zwraca uwagę na pewne niedostatki dorobku naukowego kandydatki do stopnia doktora habilitowanego (przede wszystkim brak wystarczającego krytycyzmu w stosunku do własnych badań i nie zwracanie uwagi na ich ograniczenia, a także pewne problemy metodologiczne związane z planowaniem i realizacją badań) widzi też liczne pozytywne (przede wszystkim rozległość stawianych pytań badawczych, oryginalność badań i poważny wkład w wiedzę psychologiczną nad kłamaniami). Najwyraźniej jednak pozytywne wyraźnie przeważają nad niedostatkami, bo prof. Polczyk konkluduje, że prace dr Ulatowskiej składające się na jej osiągnięcie naukowe stanowią ważny wkład do obszaru badawczego związanego z wykrywaniem kłamstwa.

Podczas posiedzenia Komisji habilitacyjnej wszyscy recenzenci podtrzymali swoje pozytywne opinie o naukowych osiągnięciach kandydatki. Na ten temat wypowiedzieli się także pozostali członkowie Komisji.

I tak:

prof. Maria Lewicka stwierdziła, że bardzo pozytywnie oceniła autoreferat habilitantki i jej wypowiedzi podczas dyskusji. Świadczy to o dużej znajomości tego obszaru psychologii,

którym zajmuje się habilitantki. Profesor Lewicka uważa, że mamy do czynienia ze znaczącym wkładem w rozwój dyscypliny „psychologia”.

Profesor Tytus Sosnowski uważa, że habilitantka jest kompetentna w obszarze, którym się zajmuje, a cykl artykułów przedstawionych przez habilitantkę jako osiągnięcie naukowe i uznaje, że jest to znaczny wkład w rozwój psychologii.

Również prof. Doliński uznał, że w przypadku habilitantki można mówić o znacznym wkładzie prac habilitantki w rozwój psychologii.

Kandydatka wykazuje się także istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni. W szczególności, odbyła trzy wizyty naukowe na uczelniach zagranicznych (jedną na University of Michigan i dwie na University of Wisconsin-Oshkosh). Habilitantka współpracuje też z badaczami reprezentującymi inne ośrodki akademickie, tak krajowe (np. Uniwersytet SWPS), jak i zagraniczne (np. Uniwersytet w Giesen). Warto też podkreślić uczestnictwo dr Joanny Ulatowskiej w międzynarodowym projekcie replikacyjnym dotyczącym efektu „cieniowania werbalnego” zainicjowanym przez Schoolera i Simmonsa. Wszyscy recenzenci zgodnie ocenili bardzo pozytywnie spełnienie przez habilitantkę wymogu „istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni”. Także Komisja nie miała wątpliwości, że dr Joanna Ulatowska spełnia ten wymóg przepisów Ustawy.

W dyskusji i w recenzjach zwracano także uwagę na inne ważne aktywności i osiągnięcia kandydatki do stopnia naukowego doktora habilitowanego. Przede wszystkim wysoko oceniono jej aktywność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską.

PODSUMOWANIE

Wziąwszy pod uwagę treść czterech recenzji i wypowiedzi poszczególnych członków Komisji, osoby obecne na posiedzeniu były zgodne co do tego, że doktor Joanna Ulatowska spełnia wszelkie wymogi przewidziane w art. 192 ust. 2 i 3 oraz art. 221 ust. 14 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 574 z późniejszymi zmianami). W szczególności, pozytywnie oceniła osiągnięcie naukowe habilitantki, uznając je za znaczny wkład w rozwój dyscypliny „psychologia” oraz uznała, że wykazuje się Ona istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej (tj. macierzystej) uczelni.

Komisja pozytywnie oceniła też pozostały dorobek naukowy habilitantki oraz jej zaangażowanie w organizację życia naukowego,

Zgodnie z § 13 Uchwały Senatu UMK nr 37 uchwała w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii dotyczącej nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego jest podejmowana w głosowaniu jawnym i zapada większością głosów. Uprawnionych do głosowania było 7 osób. Głosowało 7 osób, oddając 7 głosów ważnych. Za wyrażeniem pozytywnej opinii oddano 7 głosów, przeciw oddano 0 głosów, wstrzymało się od głosu 0 osób. Wobec tego za

wyrażeniem pozytywnej opinii w sprawie nadania dr Joannie Ulatowskiej stopnia doktora habilitowanego oddano większość głosów.

SEKRETARZ KOMISJI

Marie Lewandowska

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

prof. dr hab. Dariusz Antoni Doliński